

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Situația actuală

Controlul constituționalității legilor și ordonanțelor poate avea loc, potrivit art.146 lit.d) din Constituția României, republicată, și prin intermediul excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial. În acest caz, potrivit art.29 alin.(5) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate judecarea cauzei se suspendă. Suntem, deci, în prezența unei cauze de suspendare de drept a judecării, deosebit de frecvent utilizată în practică.

Fără a diminua importanța controlului de constituționalitate a legilor și ordonanțelor în vigoare efectuat de Curtea Constituțională - unica autoritate de jurisdicție constituțională în România, nu este mai puțin adevărat faptul că invocarea excepțiilor de neconstituționalitate de către părți este folosită de multe ori ca modalitate de a întârzia judecarea cauzei. Numărul extrem de ridicat al dosarelor aflate pe rolul Curții Constituționale ca urmare a invocării frecvente a excepțiilor de neconstituționalitate face ca soluționarea acestora să dureze extrem de mult, în detrimentul celerității judecării cauzelor.

În același timp, dacă prevederea suspendării de drept a cauzei a fost justificată prin temerea de a nu se ajunge la o soluționare în baza unei prevederi potențial neconstituțională, numărul extrem de mic al dispozițiilor declarate neconstituționale în raport cu numărul excepțiilor invocate demonstrează faptul că suspendarea cauzelor aflate pe rolul instanțelor a acoperit, în prea puține cazuri, un risc real în acest sens, în cele mai multe situații dovedindu-se doar o modalitate convenabilă la îndemâna părții interesate în tergiversarea cauzei.

De aceea este necesară o soluție care să corespundă acestei realități și care, în același timp, să responsabilizeze judecătorul în „acordarea” suspendării, dându-i drept de apreciere doar în cazul în care instanța consideră că sunt motive temeinice pentru a o dispune. În acest fel, suspendarea ar putea fi dispusă numai în situații în care *aparența de neconstituționalitate* este „confirmată” de instanță.

2.2. Schimbări preconizate

Principala prevedere a proiectului constă în eliminarea suspendării de drept a judecării cauzei în cazul invocării excepției de neconstituționalitate, decizia cu privire la suspendare rămânând la aprecierea judecătorului.

În cazul în care judecarea cauzei nu este suspendată, iar Curtea Constituțională constată neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță care au făcut obiectul excepției de neconstituționalitate, proiectul prevede o nouă cauză de revizuire, propunând în mod corespunzător completarea Codului de procedură civilă, și, respectiv a Codului de procedură penală.

Ca urmare a acestor modificări, în situația în care constată neconstituționalitatea unei dispoziții cu care a fost sesizată, Curtea Constituțională va comunica hotărârea sa, nu numai Parlamentului și Guvernului, ci și instanței care a făcut sesizarea și părților. Comunicarea către instanță și către părți au ca motiv faptul că acestea vor putea să solicite revizuirea cauzei, potrivit propunerilor de modificare a Codului de procedură civilă, respectiv a Codului de procedură penală.

În cazul în care, până la data comunicării deciziei Curții Constituționale, cauza se află pe rolul altui organ judiciar, instanța comunică acestuia decizia, care va fi luată în considerare la soluționarea cauzei.

Dacă în cauză a fost pronunțată o hotărâre definitivă, decizia Curții Constituționale va fi comunicată instanței în fața căreia hotărârea a rămas definitivă. În cauzele penale, instanța va comunica decizia și parchetului competent să introducă cererea de revizuire.

Proiectul conține, de asemenea, și abrogarea unui text cuprins în Legea nr.85/2006 privind procedura insolvenței, care conținea prevederi derogatorii de la dreptul comun pe care îl constituie art.29 alin.(5) din Legea nr.47/1992. Astfel, acest text prevede faptul că în materiile pe care le reglementează suspendarea cauzelor în cazul invocării excepțiilor de neconstituționalitate este lăsată la aprecierea instanțelor. Având în vedere faptul că proiectul stabilește chiar această regulă, nu mai este necesară menținerea dispozițiilor din legea specială, acesteia urmând a i se aplica dreptul comun.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

3.1. Impact macro-economic - proiectul nu are un astfel de impact.

3.2. Impact asupra mediului de afaceri - proiectul nu are un astfel de impact.

3.3. Impact social – eliminarea uneia dintre cauzele de tergiversare a judecării proceselor va duce la reducerea duratei acestora.

3.4. Impact asupra mediului - proiectul nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

Proiectul nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Proiecte de acte normative suplimentare – Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie - proiectul nu are astfel de implicații;

5.3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente - proiectul nu are astfel de implicații;

5.4. Evaluarea conformității - proiectul nu are astfel de implicații;

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente – proiectul nu are astfel de implicații.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate – Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și modul în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ – Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative – Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect;

6.4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente – Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către: Consiliul Legislativ, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege, prin avizul nr.1596/20.11.2007.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ – proiectul a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Justiției.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice – proiectul nu are astfel de implicații.

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare a proiectului de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul nu necesită astfel de măsuri.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată .

PRIM - MINISTRU
Calin Popescu Tariceanu
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Tabel comparativ la
proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de
procedură civilă și a Codului de procedură penală

Nr. crt.	Textul în vigoare	Textul propus
1.	Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale Art.29 – (1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia. (2) Excepția poate fi ridicată la cererea uneia dintre părți sau, din oficiu, de către instanța de judecată ori de arbitraj comercial. De asemenea, excepția poate fi ridicată de procuror în fața instanței de judecată, în cauzele la care participă. (3) Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale. (4) Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți. Dacă excepția a fost ridicată din oficiu, încheierea trebuie motivată, cuprinzând și susținerile părților, precum și dovezile necesare. (5) Pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate judecarea cauzei se suspendă. (6) Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale. Încheierea poate fi atacată numai cu recurs la instanța	Art.I - Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.643 din 16 iulie 2004, se modifică și se completează după cum urmează: 1. Alineatul (5) al articolului 29 se modifică și va avea următorul cuprins: „(5) Prin încheierea de sesizare a Curții Constituționale, instanța poate dispune motivat, din oficiu sau la cererea părții interesate, suspendarea judecării cauzei pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate. Încheierea prin care s-a dispus suspendarea judecării cauzei sau cea prin care s-a respins cererea de suspendare este supusă recursului în termen de 48 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Recursul se judecă fără citarea părților la instanța ierarhic superioară, în termen de 7 zile de la comunicare.”

	imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare. Recursul se judecă în termen de 3 zile.	
2.	Art.31 – (1) Decizia prin care se constată neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare este definitivă și obligatorie. (2) În caz de admitere a excepției, Curtea se va pronunța și asupra constituționalității altor prevederi din actul atacat, de care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate prevederile menționate în sesizare. (3) Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale, dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. (4) Deciziile pronunțate în condițiile alin. (1) se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.	2. Alineatul (4) al articolului 31 se modifică și va avea următorul cuprins: „(4) Deciziile pronunțate în condițiile alin.(1) se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, instanței care a sesizat Curtea Constituțională și părților.”
3.	Nu există.	3. După alineatul (4) al articolului 31 se introduce un alineat nou, alin.(5), cu următorul cuprins: „(5) În cazul în care, până la data comunicării deciziei Curții Constituționale potrivit alin.(4) cauza se află pe rolul altui organ judiciar, instanța comunică acestuia decizia, care va fi luată în considerare la soluționarea cauzei. Dacă în cauză a fost pronunțată o hotărâre definitivă, decizia Curții Constituționale va fi comunicată instanței în fața căreia hotărârea a rămas definitivă. În cauzele penale, decizia va fi comunicată de instanța care o primește și parchetului competent să introducă cererea de revizuire.”
4.	Nu există.	Art.II – Codul de procedură civilă se modifică și se completează după cum urmează: 1. La articolul 322, după punctul 9 se introduce un nou punct,

		pct.10, cu următorul cuprins: „10. dacă, după ce hotărârea a devenit definitivă, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea cauză, declarând neconstituțională prevederea care a făcut obiectul acelei excepții sau alte dispoziții din actul atacat care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate de această prevedere.”
5.	Codul de procedură civilă Art.324 – (...) Pentru motivul prevăzut la art.322 pct.9, termenul este de 3 luni de la data publicării hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului în Monitorul Oficial al României, Partea I.	2. Alineatul (3) al articolului 324 se modifică și va avea următorul cuprins: „Pentru motivele prevăzute la art.322 pct.9 și 10, termenul este de 3 luni de la data publicării hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv a deciziei Curții Constituționale, în Monitorul Oficial al României, Partea I.”
6.	Codul de procedură penală Art.303 – (...) Instanța suspendă judecata, prin încheiere motivată, și în cazul în care a fost ridicată o excepție de neconstituționalitate, până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției. Dacă inculpatul este arestat, se aplică în mod corespunzător prevederile art.300², iar dacă față de acesta s-a dispus măsura obligării de a nu părăsi localitatea sau măsura obligării de a nu părăsi țara, se aplică, în mod corespunzător, art.145 și 145¹. Încheierea este supusă recursului în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Recursul se judecă în termen de 3 zile.	Art.III - Codul de procedură penală, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.78 din 30 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: 1. Alineatul 6 al articolului 303 se modifică și va avea următorul cuprins: „Prin încheierea de sesizare a Curții Constituționale, instanța poate dispune motivat, din oficiu sau la cererea părții interesate, suspendarea judecării cauzei pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate. Dacă inculpatul este arestat, se aplică în mod corespunzător prevederile art.300², iar dacă față de acesta s-a dispus măsura obligării de a nu părăsi localitatea sau măsura obligării de a nu părăsi țara, se aplică, în mod corespunzător, art.145 și 145¹. Încheierea este supusă recursului în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Recursul se judecă în termen de 3 zile.”
7.	Nu există.	2. După articolul 408¹ se introduce un articol nou, art.408², cu următorul cuprins:

		„Revizuirea în cazul deciziilor Curții Constituționale „Art.408² – (1) Hotărârile definitive pot fi supuse revizuirii și în cazul în care Curtea Constituțională a admis o excepție de neconstituționalitate referitoare la o dispoziție legală care a fost de natură să influențeze soluția pronunțată în cauză. (2) Pot cere revizuirea: a) oricare parte din proces, în limitele calității sale procesuale; b) soțul și rudele apropiate ale condamnatului, chiar și după moartea acestuia; c) procurorul (3) Cererea de revizuire se introduce la instanța care a pronunțat hotărârea rămasă definitivă a cărei revizuire se cere. (4) Cererea de revizuire se poate face în termen de 3 luni de la publicarea în Monitorul Oficial a deciziei Curții constituționale. (5) Dispozițiile art.408¹ alin.5 – 11 se aplică în mod corespunzător. (6) Hotărârea instanței de revizuire nu este supusă niciunei căi de atac.”
8.	Legea nr.85/2006 privind procedura insolvenței Art.8 - (7) Prin derogare de la art.29 alin.(5) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, judecătorul-sindic va putea să nu dispună suspendarea cauzei, în situația în care dispozițiile a căror neconstituționalitate se invocă au făcut obiectul cel puțin al unei decizii pronunțate de Curtea Constituțională. Ordonanța de urgență a Guvernului nr.9/2007 privind unele măsuri pentru mai buna organizare și desfășurare a alegerilor Art.10 - (1) Prin derogare de la prevederile art.29 alin.(5) din Legea nr.47/1992	Art.IV – La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă: a) alineatul (7) al articolului 8 din Legea nr.85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.359 din 21 aprilie 2006, cu modificările ulterioare; b) articolul 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.9/2007 privind unele măsuri pentru mai buna organizare și desfășurare a alegerilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.135 din 23 februarie 2007.

privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor care au ca obiect reglementarea modului de organizare și desfășurare a alegerilor, instanța poate dispune motivat, din oficiu sau la cererea părții interesate, suspendarea judecării cauzei. Încheierea prin care s-a dispus suspendarea cauzei sau cea prin care s-a respins cererea de suspendare este supusă recursului în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Recursul se judecă în termen de 3 zile. (2) În cazul legilor sau ordonanțelor Guvernului din domeniul organizării și desfășurării alegerilor, deciziile prevăzute de art.31 alin.(1) din Legea nr. 47/1992, republicată, se comunică și instanței care a sesizat Curtea Constituțională și părților. (3) În cazul în care, până la data comunicării deciziei prin care s-a constatat neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe din domeniul organizării și desfășurării alegerilor, cauza se află pe rolul altei instanțe, decizia îi va fi comunicată de instanța care a sesizat Curtea Constituțională și va fi luată în considerare la soluționarea cauzei. Dacă în cauză a fost pronunțată o hotărâre irevocabilă, decizia Curții Constituționale va fi comunicată instanței în fața căreia hotărârea a devenit irevocabilă. (4) În cazul în care, după ce hotărârea pronunțată de instanța judecătorească a devenit irevocabilă, Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul neconstituționalității prevederii care a făcut obiectul excepției de neconstituționalitate și care a avut un rol hotărâtor în soluționarea cauzei, partea interesată poate cere revizuirea hotărârii, în termen de 3 luni de la data publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I. (5) Dispozițiile art.322 - 328 din Codul de procedură civilă sunt aplicabile în mod corespunzător.	
---	--